

Læknablaðið

THE ICELANDIC MEDICAL JOURNAL

Efnisyfirlit

Læknablaðið 89. árgangur 2003

Efnisyfirlit 2003

1. tbl. 2003

Listamaður mánaðarins Jón Proppé . . .	5
Veldur fræðsla um læknisfræðilegt efni sjúkdómum? Ásgeir Theodórs	7
Vetrarforleikur William Carlos Williams	7
Samfélag í sálarkreppu – er ráðist að rót vandans? Jóhann Ág. Sigurðsson, Linn Getz	11
Algengi og dreifing notkunar geðdeyfðar-, kvíða- og svefnlyfja Tómas Helgason, Kristinn Tómasson, Tómas Zoëga	15
Bein útgjöld íslenskra heimila vegna heilbrigðisþjónustu Rúnar Vilhjálms-son, Guðrún V. Sigurðardóttir	25
Gallblöðrunám með kvíðsjártækni. Fyrstu 400 tilfelli á FSA Aðalsteinn Arnarson, Haraldur Hauksson, Valur Þór Marteinson, Sigurður M. Albertsson, Shree Datye	35
Eiginleikar stofnfrumna: frumusérhæfing og ný meðferðarúræði? Þórarinn Guðjónsson, Eiríkur Steingrímsson	43
Nýr doktor í læknisfræði. Sunna Guðlaugsdóttir	50
Af sjónarhóli stjórnar LÍ: Hvert stefur LSH? Jón Snædal	54
Nýtt sjúkrahús á Íslandi – Sýndarsjúkrahúsið Gunnar Guðmundsson, Ólafur Baldursson	55
Nýi Barnaspítalinn að verða tilbúinn. Skynsamlegt hús fyrir góða starfsemi. Rætt við Ásgeir Haraldsson prófessor Pröstur Haraldsson	56
Hoffmann-La Roche afneitar íslenska gagnagrunninum Pétur Hauksson, Sigríður Þorgeirsdóttir	58
Erlendar klínískar leiðbeiningar. Frá Landlæknisembættinu	61
Minning: Arinbjörn Kolbeinsson Örn Bjarnason	62
Heilbrigðismál á kosningavetri: Þjónusta sérfræðilækna er ódýrt og skilvirkt kerfi. Rætt við Stefán E. Matthíasson Pröstur Haraldsson . . .	63
Íðorð 151. Læknablaðið Jóhann Heiðar Jóhannsson	69
Faraldsfræði 24. Að þekkja áttirnar María Heimisdóttir	71

Lyfjamál 111. Skömmun lyfja í skammtaöskju Eggert Sigfússon . . .	73
Broshornið 33. Rauðhært barn og von á öðru Bjarni Jónasson	75
Læknadagar 2003	77
Leyfisveitingar	84
Okkar á milli	85
Minnisblaðið	90
Efnisyfirlit, Læknablaðið 88. árg. 2002	1-12

2. tbl. 2003

Listamaður mánaðarins: Jón Proppé	97
Kembileit að krabbameini í brjósti með myndatöku Vilhjálmur Rafnsson	99
Óhamingjusamir læknar Óttar Guðmundsson	103
Þrjár einfaldar leiðir til nákvæmari greiningar háþrýstings Rafn Benediktsson, Paul L. Padfield	105
Beratiðni b-hemólýtískra streptókokka af flokki B meðal þungaðra kvenna á Íslandi og smitun nýbura Ingibjörg Bjarnadóttir, Karl G. Kristinsson, Arnar Hauksson, Guðjón Vilbergs-son, Gestur Pálsson, Atli Dagbjartsson	111
Skurðaðgerðir við launeista á Barnaspítala Hringins 1970-1993 Anna Gunnarsdóttir, Drífa Freysdóttir, Guðmundur Bjarnason, Práinn Rósmundsson, Jónas Magnússon, Tómas Guðbjartsson	119
Nýr doktor í læknisfræði: Davíð O. Arnar	124
Fræðigreinar íslenskra lækna í erlendum tímaritum	125
Klínískar leiðbeiningar. Vinnuferlar fyrir endurlífgun. Starfshópur Landlæknisembættisins	128
Af sjónarhóli stjórnar LÍ. Ný staða hjá heimilislæknum Þórir B. Kolbeinsson	136
Formannaráðstefna LÍ	137
Læknadagar 2003: Lyfjamál, lífsstíll og lækna með skeifu Pröstur Haraldsson	142
Sátt um norskar heimilislækningar.	

Rætt við Magne Nylenna framkvæmdastjóra Norska læknafélagsins Pröstur Haraldsson	142
Staða barna- og unglíngageðlækninga í Evrópu Helga Hannesdóttir, Dagbjörg Sigurðardóttir	144
Smásjái: Nýtt félag lækna	145
Bókarúmsögn: Sjálfsvíg – persónulegt og félagslegt vandamál Tómas Helgason	147
Viðbótarsamningur við Samninginn um verndun mannréttinda og líflækisfræði að því er varðar flutning á líffærum og vefjum af mannlegum uppruna	148
Heilbrigðismál á kosningavetri: Ríkið stendur ekki við eigin lög. Rætt við Gunnar Þór Jónsson Pröstur Haraldsson	153
Íðorðasafn lækna 152. Einkavæðing Jóhann Heiðar Jóhannsson	159
Faraldsfræði 25. Réttmæti rannsóknar- niðurstaðna María Heimisdóttir	161
Lyfjamál 112. Sparnaðarmöguleikar í flokki blóðþrýstingslyfja Eggert Sigfússon	163
Broshornið 34. Óbyggðalækningar og p-píllur handa ömmu Bjarni Jónasson	165
Ráðstefnur/þing	166
Okkar á milli	169
Minnisblaðið	175

Upplýsingabæklingur orlofsnefndar Læknafélags Íslands árið 2003 1-16

3. tbl. 2003

Listamaður mánaðarins Jón Proppé	181
ALLHAT rannsóknin: Á að setja alla blóðþrýstingsmeðferð undir sama hatt? Karl Andersen	183
Lýðheilsa og blinduvarnir. Enginn veit hvað átt hefur fyrr en misst hefur Einar Stefánsson, Friðbert Jónasson, Guðmundur Viggósson	187
Aldursbundnar breytingar á þéttni kalkkirtlahormóns kannaðar með mismunandi rannsóknaraðferðum	

Jakob Pétur Jóhannesson, Ólafur Skúli Indriðason, Leifur Franzson Gunnar Sigurðsson	191	<i>Faraldsfræði 26. Areiðanleiki rannsóknarniðurstaðna</i>	269	<i>Námskeið Endurmenntunar HÍ. Breytt viðhorf til lýðheilsu</i>	339
<i>Omega-3 fjölómættaðar fitusýrur. Hlutverk í læknisfræði</i>		María Heimisdóttir		<i>Frá skrifstofu LÍ. Hver er hver og hver er hvar?</i>	339
Ólafur Skúli Indriðason, Runólfur Pálsson, Viðar Örn Eðvarðsson	199	<i>Lyfjamál 113. Lyfjasala á Íslandi á árunum 1993-2002</i>	271	<i>Heilbrigðismál á kosningavetri: Verðum að ræða um byggingu nýs spítala</i>	
<i>Lokuð fleiðrusýnataka með nál á Íslandi árin 1990-1999</i>		Eggert Sigfússon	273	<i>Rætt við Margréti Oddsdóttur</i>	343
Jónas Geir Einarsson, Helgi J. Ísaksson, Gunnar Guðmundsson	215	<i>Broshornið 35. Af húðflúri og læknafræði Bjarni Jónasson</i>	273	<i>Próstur Haraldsson</i>	343
<i>Nýr doktor í læknisfræði. Gylfi Óskarsson</i>	221	<i>Ráðstefnur/ping/styrkir</i>	274	<i>Læknar og lög. Hvernig er bóta-ábyrgð háttáð?</i>	346
<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ. Staða og hlutverk LSH í heilbrigðisþjónustunni á Íslandi</i>	224	<i>Lausar stöður</i>	275	<i>Gunnar Ármannsson</i>	346
<i>Frá skrifstofu LÍ. Umsagnir LÍ um tímabundin atvinnuleyfi útlendinga</i>	225	<i>Okkar á milli</i>	277	<i>Íslendingar greiða í heild 40-60% hærra verð fyrir lyf en nágrannaþjóðir</i>	348
<i>Frá Orlofssjóði LÍ</i>	227	<i>Minnisblaðið</i>	283	<i>Ólafur Ólafsson</i>	348
<i>Formannaráðstefna LÍ</i>	227	4. tbl. 2003		<i>Heilbrigðiskerfið og Læknafélagið</i>	349
<i>Af vettvangi Norræna læknaráðsins</i>	229	<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i>	289	<i>Ólafur Örn Arnarson</i>	349
<i>Læknadagar 2003. Ofbeldi gegn konum og áhættuhegðun unglinga</i>	230	<i>Langtímaáhrif kannabisneyslu</i>	291	<i>Íðorðasafn lækna 154: Multisbrandur</i>	351
<i>Klínískar leiðbeiningar um lungnatæppu. Frá Landlæknisembættinu</i>	235	<i>Vilhjálmur Rafnsson</i>	291	<i>Jóhann Heiðar Jóhannsson</i>	351
<i>Þrjú endurmenntunarnámskeið</i>	235	<i>Forvarnir og heilsuvernd – Uppbygging á geðheilbrigðisþjónustu barna og unglinga</i>	295	<i>Faraldsfræði 27: Réttmæti aðferða(fræði) María Heimisdóttir</i>	355
<i>Notkun geðlyfja hjá börnum og unglungum</i>	236	<i>Helga Hannesdóttir</i>	295	<i>Lyfjamál 114: Átak í lyfjamálum heilbrigðisstofnana</i>	357
<i>Til allra lækna á Landspítala: Viðhorfskönnun</i>	239	<i>Litlir fyrirburar á Íslandi. Lífslíkur og fötlun</i>	299	<i>Einar Magnússon</i>	357
<i>Lækningamáttur ljóðsins</i>	241	<i>Atli Dagbjartsson</i>	299	<i>Læknablaðið sækir fram á netinu</i>	357
<i>Védis Skarphéðinsdóttir</i>	241	<i>Tíðni þvagleka meðal stúlkna í framhaldsskólum</i>	305	<i>Broshornið 36: Af spaghettú og gangráðum</i>	359
<i>Sjónmælingar sjóntækjafraeðinga eru á skjön við skilvirkt fyrirkomulag íslenskra augnlækninga</i>	242	<i>Bente Hansen, Kristrún Hermannsdóttir</i>	305	<i>Ping/námskeið/styrkir</i>	360
<i>Árni Björn Stefánsson</i>	242	<i>Heilsufar, hjúkrunarþörf og lífsgæði aldraðra sem nutu heimabjónustu heilsugæslunnar 1997</i>	313	<i>Lausar stöður</i>	365
<i>Smásjái: Rannsóknir í heilsugæslunni</i>	249	<i>Pálmi V. Jónsson, Hlíf Guðmundsdóttir, Fanney Friðbjörnsdóttir, Marianna Haraldsdóttir, Þórunn Ólafsdóttir, Anna Birna Jensdóttir, Ingibjörg Hjaltadóttir, Ómar Harðarson, Hrafn Pálsson</i>	313	<i>Okkar á milli</i>	366
<i>Minning: Sigfús Arnar Ólafsson</i>	251	<i>Notkun stofnfrumna úr fósturvísunum til lækninga. Síðfræðileg álitamál</i>	321	<i>Minnisblaðið</i>	371
<i>Jóhann Ág. Sigurðsson</i>	251	<i>Flóki Guðmundsson, Trausti Óskarsson</i>	321	5. tbl. 2003	
<i>Yfirlýsing Alþjóðafélags lækna um síðfræðileg íhugunarefni varðandi gagnagrunna á heilbrigðisviði</i>	254	<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ. Heilafok um stöðu læknisins. Umræður á stjórnarfundum LÍ</i>	328	<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i>	377
<i>Reykingar grunnskólanema minnkuðu um meira en þriðjung á fjórum árum</i>	257	<i>Próstur Haraldsson</i>	328	<i>Ýmsar afleiðingar þekkingar</i>	379
<i>Frá Krabbameinsfélaginu</i>	257	<i>Formannaráðstefna LÍ</i>	331	<i>Stefán Hjörleifsson</i>	379
<i>Heilbrigðismál á kosningavetri. Stjórnvaldsákvæðanir virðast mjög erfðar. Rætt við Þorvald Ingvarsson</i>	259	<i>Ekki sjálfstæð stofnun heldur lítill eining á stóru sviði. Rætt við Ólaf Ó. Guðmundsson um starfsemi BUGL</i>	333	<i>Nýtt segavarnarlyf eftir 50 ár – Sportif III rannsóknin</i>	383
<i>Próstur Haraldsson</i>	259	<i>Próstur Haraldsson</i>	333	<i>Árni Kristinsson</i>	383
<i>Um merkingu orða</i>	263	<i>Úrskurður síðanefndar LÍ</i>	335	<i>Hið ófullkomna jöfnunartæki: Afsláttarkort og komugjöld í íslenska heilbrigðiskerfinu</i>	387
<i>Sigurbjörn Sveinsson</i>	263	<i>Heilsugæslan á Suðurnesjum. Sjálfseignarstofnun eða útibú frá Reykjavík?</i>	337	<i>Rúnar Vilhjálmsson, Guðrún V. Sigurðardóttir</i>	387
<i>Íðorðasafn lækna 153. Vitundarvakning</i>	264	<i>Próstur Haraldsson</i>	337	<i>Sjúkratilfelli: Háþrýstingur með kalíumbresti hjá þungaðri konu</i>	395
<i>Jóhann Heiðar Jóhannsson</i>	264	<i>Læknar í tímabundin störf í Noregi og Svíþjóð</i>	339	<i>Sigríður Björnsdóttir, Ebba Margrét Magnúsdóttir, Ari J. Jóhannesson</i>	395

<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ: Heilafok um stöðu læknisins – Síðari hluti umræðna á stjórnarfundum</i>	
Pröstur Haraldsson	434
<i>Formannaráðstefna LÍ: Nýja lækna-deild en ekkert tilvísanakerfi</i>	
Pröstur Haraldsson	437
<i>„Vilji er allt sem þarf“</i>	
Auðólfur Gunnarsson	441
<i>Heilkenni alvarlegrar bráðrar lungnabólgu (HABL)</i>	
Haraldur Briem	442
<i>Heilkenni alvarlegrar bráðrar lungnabólgu (HABL) – tilkynningaskyldur sjúkdómur. Frá sóttvarnalækni ..</i>	444
<i>Ný stjórn Félags áhugamanna um sögu læknisfræðinnar .....</i>	445
<i>Heilbrigðismál á kosningavetri: Hvað greinir flokkana á um?</i>	
Pröstur Haraldsson	447
<i>Ný heimastíða LÍ Davíð B. Þórisson ..</i>	451
<i>Minning. Þorgeir Jónsson</i>	
Steinar V. Arnason	452
<i>Íðorðasafn lækna 155. Auit</i>	
Jóhann Heiðar Jóhannsson	455
<i>Faraldsfræði 28. Réttmæti mælitækja</i>	
María Heimisdóttir	457
<i>Broshornid 37. Aftækni og útliti</i>	
Bjarni Jónasson	461
<i>Ráðstefnur .....</i>	463
<i>Pinglausar stöður/styrkir .....</i>	464
<i>Okkar á milli .....</i>	465
<i>Minnisblaðið .....</i>	471

6. tbl. 2003

<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i>	477
<i>Læknarnistök nei takk – Sjúklinga-öryggi já takk Hannes Petersen ..</i>	479
<i>Náttúrulegur gangur krabbameina og sjúkdómsvæðingin</i>	
Vilhjálmur Rafnsson	483
<i>Breytingar á reykingavenjum miðaldra og eldri Íslendinga síðastliðin þrjátíu ár og ástæður þeirra. Niðurstöður úr hóprannsóknnum Hjartaverndar</i>	
Nikulás Sigfússon, Gunnar Sigurðsson, Helgi Sigvaldason, Vilmundur Guðnason	489
<i>Notkun stofnfrumna úr fósturvísunum til lækninga: viðhorfskönnun meðal íslenskra lækna, lögfræðinga og presta</i>	
Trausti Óskarsson, Flóki Guðmundsson, Jóhann Ágúst Sigurðsson, Linn Getz, Vilhjálmur Árnason	499

<i>Ungmennir sem leituðu athvarfs í Rauðakrosshúsinu 1996-2000</i>	
Haukur Hauksson, Eiríkur Örn Arnarson	507
<i>Breska læknafélagið verðlaunar fræðirit um geðheilbrigðisfræði í ritstjórn íslensks læknis .....</i>	512
<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ: Af menningararfnum og öðru brýnu</i>	
Sigurbjörn Sveinsson	516
<i>Frá Félagi áhugamanna um sögu læknisfræðinnar og Þjóðminjasafni: Styrkur Jóns Steffensen .....</i>	516
<i>Jón Snædal kjörinn formaður síðanefndar WMA Pröstur Haraldsson</i>	518
<i>Viðbúnaður við HABL</i>	
Guðrún Sigmundsdóttir	519
<i>Uppbygging Landspítala</i>	
Ólafur Örn Arnarson	523
<i>Ein læknaeild í landinu</i>	
Reynir Tómas Geirsson	525
<i>Krafa um lækun skattlagningar ávöxtunarhluta lífeyrisgreiðslna fyrir dómi</i>	
Ólafur Ólafsson	529
<i>Íðorðasafn lækna á netinu .....</i>	529
<i>Vaxandi starfsemi og ný verkefni. Landlæknisebættid sótt heim á Seltjarnarnes</i>	
Pröstur Haraldsson	530
<i>Smásjái: Duglegur ráðherra .....</i>	534
<i>Sérlyfjaskrá gefin út á bók og á netinu</i>	
Pröstur Haraldsson	535
<i>Læknar og lög. Hvert skal beina kvörtunum? Gunnar Ármannsson</i>	538
<i>Íðorðasafn lækna 156. Krabbamein</i>	
Jóhann Heiðar Jóhannsson	541
<i>Faraldsfræði 29. Réttmæti aðferða</i>	
María Heimisdóttir	543
<i>Lyfjamál 115: Læknar COX?</i>	
Eggert Sigfússon	545
<i>Broshornid 38. Af hnerra og hetjuskap</i>	
Bjarni Jónasson	547
<i>Lausar stöður .....</i>	548
<i>Okkar á milli .....</i>	549
<i>Minnisblaðið .....</i>	555

7./8. tbl. 2003

<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i>	561
<i>Þíastíð aftur fyrsta lyfið við háprýsting</i>	
Jóhann Ág. Sigurðsson, Sigurður Helgason	563
<i>Geðklofagen, geryðingarvopn og geðlæknaþing</i>	
Engilbert Sigurðsson	566

<i>Af unglæknum og rannsóknarvinnu – Vangaveltur að nýafstöðnu skurðlæknaþingi</i>	
Tómas Guðbjartsson	569
<i>Sumarþankar af slysaveild</i>	
Kristín Sigurðardóttir	571
<i>Litlir fyrirburar á Íslandi. Heilsufar og þroski</i>	
Ingibjörg Georgsdóttir, Evald Sæmundsen, Ingibjörg Símonardóttir, Jónas G. Halldórsson, Snæfríður P. Egilson, Þóra Leósdóttir, Brynhildur Ingvarsdóttir, Einar Sindrason, Atli Dagbjartsson	575
<i>Beinþéttni og líkamsþjálfun 70 ára reykvískra kvenna</i>	
Sigríður Lára Guðmundsdóttir, Dána Óskarsdóttir, Gunnar Sigurðsson	585
<i>Mótefni gegn Cag-A mótefnavaka og öðrum yfirborðspróteinum Helicobacter pylori í íslenskum sjúklingum með skeifugarnarsár</i>	
Ari Konráðsson, Leif Percival Andersen, Einar Oddsson, Hallgrímur Guðjónsson, Bjarni Þjóðleifsson	595
<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ. Umræðan og hugleiðingar um stöðu lækna í íslenska heilbrigðiskerfinu</i>	
Ófeigur Þorgeirsson	600
<i>Aðalfundur LÍ 2003 .....</i>	603
<i>Tillögur stjórnar LÍ til ályktana á aðalfundi .....</i>	605
<i>O tempora! O mores!</i>	
Jóhann Tómasson	609
<i>Frá WHO til Lýðheilsustöðvar – Rætt við Guðjón Magnússon</i>	
Pröstur Haraldsson	611
<i>30 læknar útskrifaðir frá Háskóla Íslands .....</i>	617
<i>Dánarsakir 1999 .....</i>	618
<i>Meira um einkavæðingu og einkarekstur Sigurbjörn Sveinsson</i>	619
<i>Staða mála hjá CPME árið 2003</i>	
Katrín Fjeldsted	621
<i>Vorfundur UEMO 2003</i>	
Katrín Fjeldsted, Steinunn Jónsdóttir	624
<i>Íðorðasafn lækna 157. Plaque</i>	
Jóhann Heiðar Jóhannsson	627
<i>Faraldsfræði 30. Faraldsfræði eða tölfraði – hver er munurinn?</i>	
María Heimisdóttir	629
<i>Lyfjamál 117. Sjúkdómsvæðing?</i>	
Eggert Sigfússon	631
<i>Broshornid 39. Af mænuástungu og peningasöfnun Bjarni Jónasson ..</i>	633

<i>Lausar stöður</i>	634
<i>Okkar á milli</i>	635
<i>Leyfisveitingar</i>	642
<i>Leiðrétting</i>	642
<i>Ráðstefnur og fundir</i>	643

Fylgirit 48. 27th Nordic Psychiatric Congress Promoting Psychiatric Care. Abstracts. Reykjavik Iceland 13-16 August 2003.	1-92
--	------

Promoting psychiatric care. 27th Nordic Psychiatric Congress. Final Programme & Information. Reykjavik Iceland 13-16 August 2003.	1-20
--	------

9. tbl. 2003

<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i> 649	<i>Reyklaust umhverfi er réttur allra – líka þeirra sem ekki reykja</i>	Porsteinn Njálsson	651
<i>Héraðsdómur með bæklunarlæknum</i>	Karl Andersen	653	
<i>Hvers vegna viðbúnað við bólusótt?</i>	Haraldur Briem	655	
<i>Hrönnunarsjúkdómar í heila – oxavarnarensím og kopar</i>	Kynning á rannsóknum	Porkell Jóhannesson, Jakob Kristinsson, Jón Snædal	659
<i>Sjúkratilfelli mánaðarins: Maður með endurtekna netjubólgu á báðum fótleggjum</i>	Ragnar Freyr Ingvarsson, Guðmundur I. Eyjólfsson, Magnús Gottfreðsson	675	
<i>Aðalfundur LÍ 2003. Unglæknar endurheimtir í friði og ró</i>	Pröstur Haraldsson	680	
<i>Ályktanir aðalfundar</i>	685		
<i>Lýðheilsustöðin bíður forstjóra síns</i>	Pröstur Haraldsson	687	
<i>Hvenær og hver á að kalla út þylusveitina? Rætt við Friðrik Sigurbergsson</i>	Pröstur Haraldsson	691	
<i>Er notkun nýrra lyfja stórfelli vandamál?</i>	Anna Birna Almarsdóttir	693	
<i>Frá Félagi áhugamanna um sögu læknisfræðinnar og Þjóðminjasafninu</i>	697		
<i>Lög um sjúklingatryggingu nr. 111/2000</i>	Ingibjörg Georgsdóttir, Una Björk Ómarsdóttir	698	

<i>Bókardómur: Tungutak lækna-vísindanna</i> Örn Bjarnason	706	
<i>Heilbrigðismál í íslensku hagkerfi og kennsla í heilsuhagfræði hérlendis</i>	Ágúst Einarsson	707
<i>Íðordasafn lækna 158. Hnútarós</i>	Jóhann Heiðar Jóhannsson	711
<i>Faraldsfræði 31. Yfirgreining</i>	María Heimisdóttir	713
<i>Broshorn 40. Sálfræði og hlátur</i>	Bjarni Jónasson	715
<i>Íslensk áætlun um varnir og viðbúnað við bólusótt</i> Haraldur Briem	716	
<i>Ráðstefnur og þing</i>	723	
<i>Okkar á milli</i>	728	
<i>Minnisblaðið</i>	735	

10. tbl. 2003

<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i> 741	<i>Hönnun spítala</i> Haraldur Briem	743
<i>Burðarmálsdauði á Íslandi – getum við enn lækkað tíðnina?</i>	Ragnheiður Inga Bjarnadóttir ...	745
<i>Talíðómíð: lyf hörmunga og hjálpræðis</i>	Yfirlitsgrein – Fyrri hluti: Tilurð talíðómíðs, sameindargerð og fyrsti ferill	Porkell Jóhannesson 751
<i>Samanburður á árangri og fylgikvillum kransæðavíkkana hjá konum og körlum</i>	Ragnar Danielsen, Kristján Eyjólfsson	759
<i>Heiðursdoktor í barna- og unglíngageðlækningum</i>	764	
<i>Þyngd skólubarna og tengsl hennar við líðan og námsárangur</i>	Magnús Ólafsson, Kjartan Ólafsson, Kristján M. Magnússon, Rósa Eggertsdóttir	767
<i>Notkun náttúruæfna, fæðubótarefna og lausasölu lyfja – hönnun og prófun spurningalista</i>	Anna Birna Almarsdóttir, Magnús Sigurðsson, Vilmundur Guðnason	779
<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ. Læknastöð? Sigurður E. Sigurðsson</i> .	787	
<i>Ræða formanns á aðalfundi LÍ á Hólum í Hjaltadal</i>	Sigurbjörn Sveinsson	789
<i>Frétt frá Landlæknisembættinu</i>	791	
<i>Aðstaða sjúklinga á Landspítala</i>	Már Kristjánsson	793
<i>Er heilbrigðiskerfið fjarveikt? – Erindi Jespers Poulsen formanns dönsku læknasamtakanna um öryggi</i>		

<i>sjúklinga á aðalfundi LÍ að Hólum vakti óskipta athygli fundarmanna</i>	Pröstur Haraldsson	796
<i>Íðordasafn lækna 159. Útskriftarfer</i>	Jóhann Heiðar Jóhannsson	801
<i>Broshorn 41. Af þrjúnum og pillum</i>	Bjarni Jónasson	803
<i>Lyffjamál 118. Um skynsamlega lyffjanotkun</i>	Eggert Sigfússon, Einar Magnússon	807
<i>Hálfnad verk þá hafid er – klárum það!</i>	Pétur Heimisson	809
<i>Líflæknirinn eftir Per Olov Enquist</i>	Hans Jakob Beck	810
<i>Nesstofa og landlæknar fyrri tíma</i>	Kolbrún S. Ingólfssdóttir	811
<i>Námskeið hjá Endurmenntun Háskóla Íslands</i>	813	
<i>Dreifibréf Landlæknisembættisins um bóluæfni og bóluþvingu fyrir inflúensu</i>	814	
<i>Fundir</i>	815	
<i>Okkar á milli</i>	816	
<i>Ráðstefnur og þing</i>	823	

11. tbl. 2003

<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i> 829	<i>Áhættuþættir og forvarnarstarf</i>	Guðmundur Þorgeirsson	831
<i>Niðurstöður úr CHARM rannsókninni</i>	Árni Kristinsson	835	
<i>Talíðómíð: Lyf hörmunga og hjálpræðis – Síðari hluti: Verkanir og verkunarhættir talíðómíðs og notkun til lækninga</i>	Porkell Jóhannesson	839	
<i>Ný og gömul gigtarlyf. Áhætta og ávinningur</i>	Bjarni Þjóðleifsson ..	849	
<i>Áhættuþættir hjarta- og æðasjúkdóma meðal fimmtugra á Akureyri og í Hafnarfirði. Staða og áhrif einfaldrar íhlutunar</i>	Emil L. Sigurðsson, Kristín Pálsdóttir, Bragi Sigurðsson, Sigríður Jónsdóttir, Vilmundur Guðnason	859	
<i>Af sjónarhóli stjórnar LÍ: Erlend samskipti Jón Snædal</i>	868		
<i>Vitum að ýmislegt fer fram hjá okkur. Rætt við Sigurð Guðmundsson landlækni um öryggi sjúklinga</i>	Pröstur Haraldsson	869	
<i>Áhættureiknivél Hjartaverndar</i>	871		
<i>Eiga Íslendingar að flytja inn sjúklinga? Erindi Berglindar</i>			

<i>Ásgeirsdóttir á Lýðheilsuþingi</i>		<i>Fjármögnunar- og framleiðslumæli- kvarðar sjúkrahúsa</i>		<i>Ný kennslubók í geðlæknisfræði</i>	
Pröstur Haraldsson	872	Jóhannes M. Gunnarsson	927	Tómas Helgason	972
<i>Ill meðferð fanga undir smásjá WMA.</i>		<i>Læknadagar – fyrir hverja?</i>		<i>Bréf til blaðsins. Skilgreiningar á lífsstílslyfjum</i>	
<i>Frásögn af ferð Jóns Snædal</i>		Arnór Víkingsson	929	Anna Birna Almarsdóttir	973
<i>til Georgíu.</i> Pröstur Haraldsson ..	876	<i>Geitunga- og býflugnaofnæmi</i>		<i>Meðferðaráætlun fyrir evrópska lækna</i>	
<i>Dagur langvinnrar lungnateppu: Brýn</i>		<i>– nýr vágstur á Íslandi?</i>		<i>með geðsjúkdóma og/eða</i>	
<i>nauðsyn að auka árvekni lækna</i>		Unnur Steina Björnsdóttir, Erling		<i>fíkilshögðun</i> Katrín Fjeldsted	974
Pröstur Haraldsson	878	Ólafsson, Davíð Gíslason, Sigurveig		<i>Ráðstefna á aldarafmæli Jóns</i>	
<i>Einkarekstur lækna: Tjöldum ekki til</i>		P. Sigurðardóttir	933	Steffensen	975
<i>einnar nætur. Rætt við Magnús Pál</i>		<i>Vöðvaspennnutruflun Yfirlitsgrein</i>		<i>„Hypnotica“ og „sedativa“ verði nú</i>	
<i>Albertsson um Orkuhúsið</i>		Hilmir Ásgeirsson Sigurlaug		<i>þegar gerð afritunarskyld .....</i>	978
Pröstur Haraldsson	880	Sveinbjörnsdóttir	943	<i>LÍ skipar starfshóp um innflutning</i>	
<i>Röntgen Domus 10 ára</i>		<i>Aðskilinn lungnahluti (pulmonary</i>		<i>sjúklinga .....</i>	979
Pröstur Haraldsson	881	<i>sequestration) – sjúkratílfelli</i>		<i>Hvað telst „óbærileg“ töf vera löng? .</i>	979
<i>Læknar og greining heimilisoþbeldis</i>		Tómas Guðbjartsson, Erik Gyllsted,		<i>Er hægt að mæla árangur í vísindum?</i>	
Drífa Snædal	882	Per Jönsson	949	Pröstur Haraldsson	980
<i>Læknablaðið frá upphafi komið</i>		<i>Ung kona með mæði og hypoxemíu –</i>		<i>Stjórn LÍ ályktar um stöðu barna- og</i>	
<i>á netið .....</i>	883	<i>sjúkratílfelli</i>		<i>unglingageðlækninga .....</i>	981
<i>Afmælisrit til heiðurs Ólafi Ólafssyni</i>		Sigríður Björnsdóttir, Ólafur		<i>Af hverju á heilbrigðisstarfsfólk að</i>	
<i>fyrirum landlækni .....</i>	883	Baldursson	955	<i>tilkynna aukaverkanir lyfja?</i>	
<i>Íðorðasafn lækna 160. Hjartaöng</i>		<i>Lungnaslagæðaháþrýstingur. Nýjungar</i>		<i>Rannveig Gunnarsdóttir .....</i>	982
Jóhann Heiðar Jóhannsson	885	<i>í meðferð og sjúkratílfelli</i>		<i>Smásjáin. Var Grettir ofvirkur með</i>	
<i>Faraldsfræði 33. Lyfjafaraldsfræði</i>		Gunnar Guðmundsson, Gizur		<i>athyglisbrest? .....</i>	983
Anna Birna Almarsdóttir	887	Gottskálfsson, Þórarinn Gíslason	959	<i>Ekkert er nýtt undir sólinni .....</i>	983
<i>Broshorn 42. Opin búð og veik</i>		<i>Af sjónarhóli stjórnan LÍ. Múlbundnir</i>		<i>Íðorðasafn lækna 161. Klinikfárdig</i>	
<i>ímýndun</i> Bjarni Jónasson	889	<i>ríkisstarfsmenn?</i>		Jóhann Heiðar Jóhannsson	985
<i>Lyfjamál 119. Lífsstílslyf</i>		Sigurbjörn Sveinsson	964	<i>Faraldsfræði 33. Faraldsfræði og</i>	
Eggert Sigfússon	891	<i>Fagleg mál heimilislækna í brennidepli.</i>		<i>heilsuhagfræði</i>	
<i>Læknadagar 2004 .....</i>	894	<i>Rætt við Elínborgu Bárðardóttur</i>		Anna Birna Almarsdóttir	987
<i>Námskeið/styrkir .....</i>	901	<i>nýkjörinn formann Félags íslenskra</i>		<i>Broshornið 43. Af hósta og biðtíma</i>	
<i>Lausar stöður .....</i>	902	<i>heimilislækna</i>		Bjarni Jónasson	989
<i>Okkar á milli .....</i>	906	Pröstur Haraldsson	966	<i>Lyfjamál 120. Lyfsala 1989-2003</i>	
<i>Ráðstefnur og þing .....</i>	915	<i>Hvað líður viljayfirlýsingu</i>		Eggert Sigfússon	991
		<i>heilbrigðisráðherra? .....</i>	967	<i>Læknadagar 2004 .....</i>	994
		<i>Tjáningarfrelsi óánægðra lækna.</i>		<i>Lausar stöður .....</i>	1001
		<i>Frásögn af málþingi LÍ og BHM og</i>		<i>Okkar á milli .....</i>	1007
		<i>skýrslu Vinnuefirlitsins um starfs-</i>		<i>Ráðstefnur og þing .....</i>	1015
		<i>umhverfi lækna á Landspítalans</i>		<i>Heilsukort Evrópu .....</i>	1015
		Pröstur Haraldsson	968		
		<i>LÍ reisir orlofshús að Húsafelli .....</i>	971		

12. tbl. 2003

<i>Listamaður mánaðarins: Jón Proppé</i>	921
<i>Nýtt blóðstorkumyndandi lyf við</i>	
<i>óstöðvandi blæðingum?</i>	
Páll Torfi Öunundarson	923

Höfundaskrá 2003

- A**
Aðalsteinn Arnarson I-35
Anna Birna Almarsdóttir IX-693, X-779,
XI-887, XII-973, 987
Anna Birna Jensdóttir IV-313
Anna Gunnarsdóttir II-119
Ari J. Jóhannesson V-395
Ari Konráðsson VII/VIII-595
Arnar Hauksson II-111
Arnór Víkingsson XII-929
Atli Dagbjartsson II-111, IV-299,
VII/VIII-575
Auðólfur Gunnarsson V-441
- Á**
Ágúst Einarsson IX-707
Árni Björn Stefánsson II-242
Árni Kristinsson V-383, XI-835
Ásgeir Theodórs I-7
- B**
Bente Hansen IV-305
Bertrand Lauth III-236
Bjarni Jónasson I-75, II-165, III-273,
IV-359, V-461, VI-547, VII/VIII-633,
IX-715, X-803, XI-889, XII-991
Bjarni Þjóðleifsson . VII/VIII-595, XI-849
Bragi Sigurðsson XI-859
Brynhildur Ingvarsdóttir . VII/VIII-575
- D**
Dagbjörg Sigurðardóttir II-144
Davíð B. Þórisson V-451
Davíð Gíslason XII-933
Díana Óskarsdóttir VII/VIII-585
Drífa Freysdóttir II-119
Drífa Snædal XI-882
- E**
Ebba Margrét Magnúsdóttir V-395
Eggert Sigfússon I-73, II-163, III-271,
VI-545, VII/VIII-631, X-807, XI-891
Einar Magnússon IV-357, X-807
Einar Oddsson VII/VIII-595
Einar Sindrason VII/VIII-575
Einar Stefánsson III-187
Eiríkur Steingrímsson I-43
Eiríkur Örn Arnarson VI-507
Emil L. Sigurðsson XI-859
Engilbert Sigurðsson VII/VIII-566
Erik Gyllsted XII-949
- Erling Ólafsson XII-933
Evald Sæmundsen VII/VIII-575
- F**
Fanney Friðbjörnsdóttir IV-313
Flóki Guðmundsson IV-321, VI-499
Friðbert Jónasson III-187
- G**
Gestur Pálsson II-111
Gizur Gottskálksson XII-959
Guðjón Vilbergsson II-111
Guðmundur Bjarnason II-119
Guðmundur Geirsson IV-305
Guðmundur I. Eyjólfsson IX-675
Guðmundur Viggósson III-187
Guðmundur Þorgeirsson XI-831
Guðrún Sigmundsdóttir VI-519
Guðrún V. Sigurðardóttir . I-25, V-387
Gunnar Ármannsson IV-346, VI-538
Gunnar Guðmundsson I-55, III-215,
XII-959
Gunnar Sigurðsson III-191,
VI-489, VII/VIII-85
- H**
Hallgrímur Guðjónsson . VII/VIII-595
Hannes Petersen VI-479
Hans Jakob Beck X-810
Haraldur Briem V-442, IX-655,
IX-716, X-743
Haraldur Hauksson I-35
Haukur Hauksson VI-507
Helga Hannesdóttir II-144, IV-295
Helgi J. Ísaksson III-215
Helgi Sigvaldason VI-489
Hilmir Ásgeirsson XII-943
Hlíf Guðmundsdóttir IV-313
Hrafn Pálsson IV-313
- I**
Ingibjörg Bjarnadóttir II-111
Ingibjörg Georgsdóttir IV-299,
VII/VIII-575, IX-698
Ingibjörg Hjaltadóttir IV-313
Ingibjörg Símonardóttir . VII/VIII-575
- J**
Jakob Kristinsson IX-659
Jakob Pétur Jóhannesson III-191
- Jóhann Ág. Sigurðsson I-11, III-251,
VI-499, VII/VIII-563
Jóhann Heiðar Jóhannsson . . I-69, II-159,
III-264, IV-351, V-455, VI-541,
VII/VIII-627, IX-711, X-801,
XI-885, XII-985
Jóhann Tómasson VII/VIII-609
Jóhannes M. Gunnarsson XII-927
Jón Proppé I-5, II-97, III-181, IV-289,
V-377, VI-477, VII/VIII-561, IX-649,
X-741, XI-829, XII-921
Jón Snædal . . I-54, III-229, IX-659, XI-868
Jónas G. Halldórsson VII/VIII-575
Jónas Geir Einarsson III-215
Jónas Magnússon II-119
- K**
Karl Andersen III-183, IX-653
Karl G. Kristinsson II-111
Katrín Fjeldsted VII/VIII-621, 624,
XII-974
Kjartan Ólafsson X-767
Kolbrún S. Ingólfssdóttir X-811
Kristinn Tómasson I-15
Kristín Pálsdóttir XI-859
Kristín Sigurðardóttir VII/VIII-571
Kristján Eyjólfsson X-759
Kristján M. Magnússon X-767
Kristrún Hermannsdóttir IV-305
- L**
Leif Percival Andersen . . . VII/VIII-595
Leifur Franzson III-191
Linn Getz I-11, VI-499
- M**
Magnús Gottfreðsson IX-675
Magnús Ólafsson X-767
Magnús Sigurðsson X-779
María Heimisdóttir . . I-71, II-161, III-269,
IV-355, V-457, VI-543,
VII/VIII-629, IX-713
Maríanna Haraldsdóttir IV-313
Már Kristjánsson X-793
- N**
Nikulás Sigfússon VI-489
- Ó**
Ófeigur Þorgeirsson VII/VIII-600
Ólafur Örn Arnarson IV-349, VI-523

Ólafur Baldursson I-55, XII-955
Ólafur Skúli Indriðason III-191, 199
Ólafur Ólafsson IV-348, VI-529
Ómar Harðarson IV-313
Óttar Guðmundsson II-103

P

Paul L. Padfield II-105
Páll Torfi Önundarson XII-923
Pálmi V. Jónsson IV-313
Per Jónsson XII-949
Pétur Hauksson I-58
Pétur Heimisson X-809

R

Rafn Benediktsson II-105
Ragnar Danielsen X-759
Ragnar Freyr Ingvarsson IX-675
Ragnheiður Inga Bjarnadóttir X-745
Rannveig Gunnarsdóttir XII-982
Reynir Tómas Geirsson VI-525
Rósa Eggertsdóttir X-767
Runólfur Pálsson III-199
Rúnar Vilhjálmsson I-25, V-387

S

Shree Datye I-35
Sigríður Björnsdóttir V-395, XII-955
Sigríður Jónsdóttir XI-859

Sigríður Lára
Guðmundsdóttir VII/VIII-585
Sigríður Þorgeirsdóttir I-58
Sigurbjörn Sveinsson III-224, 263,
VI-516, VII/VIII-619, X-789, XII-964
Sigurður E. Sigurðsson X-787
Sigurður Helgason VII/VIII-563
Sigurður M. Albertsson I-35
Sigurlaug Sveinbjörnsdóttir XII-943
Sigurveig Þ. Sigurðardóttir XII-933
Snæfríður P. Egilson VII/VIII-575
Stefán Hjörleifsson V-379
Steinar V. Árnason V-452
Steinunn Jónsdóttir VII/VIII-624

T

Tómas Guðbjartsson II-119,
VII/VIII-569, XII-949
Tómas Helgason I-15, II-147, XII-972
Tómas Zoëga I-15
Trausti Óskarsson IV-321, VI-499

U

Una Björk Ómarsdóttir IX-698
Unnur Steina Björnsdóttir XII-933

V

Valur Þór Marteinsson I-35
Védís Skarphéðinsdóttir III-241

Viðar Örn Eðvarðsson III-199
Vilhjálmur Árnason VI-499
Vilhjálmur Rafnsson II-99,
IV-291, VI-483
Vilmundur Guðnason VI-489, X-779,
XI-859

W

William Carlos Williams I-7

Þ

Þorkell Jóhannesson IX-659, X-751,
XI-839
Þorsteinn Njálsson IX-651
Þóra Leósdóttir VII/VIII-575
Þórarinn Gíslason XII-959
Þórarinn Guðjónsson I-43
Þórir B. Kolbeinsson II-136
Þórunn Ólafsdóttir IV-313
Þráinn Rósmundsson II-119
Þröstur Haraldsson I-56, 63, II-142,
153, III-230, 259, IV-328, 333,
337, 343, V-434, 437, 447, VI-518, 530,
535, VII/VIII-611, IX-680, 687, 691,
X-796, XI-869, 872, 876, 878, 880, 881,
XII-966, 968, 980

Ö

Örn Bjarnason I-62, IX-706

Forsíðumyndir í Læknablaðinu 2003

1. tbl. Erla S. Haraldsdóttir og Bo Melin
ljósmynd af Skólavörðustíg
2. tbl. Guðjón Ketilsson
málverk
3. tbl. Sigrún Hrólfsdóttir
I am so insecure
4. tbl. Heilsuverndarstöðin í Rvk,
ljósmynd: Inga Sólveig Friðjónsdóttir
5. tbl. Spessi
ljósmynd
6. tbl. Nýr Barnaspítali Hringins,
ljósmynd: Inga Sólveig Friðjónsdóttir
- 7./8. tbl. Anna Líndal
kaffikanna skeytt göfflum vöfðum tvinna
9. tbl. Jón Gunnar Árnason
Sólfarið
10. tbl. Ófeigur Björnsson
Hliðskjálfi
11. tbl. Ólafur Elíasson
Veðurverkefnið
12. tbl. Inga Sólveig Friðjónsdóttir
ljósmynd úr kirkjugarði í Barsilóna

Fylgirit Læknablaðsins 2003

Fylgirit 48, júlí 2003

27th Nordic Psychiatric Congress Promoting Psychiatric Care. *Abstracts*. Reykjavik Iceland 13-16 August 2003. 1-92

Promoting psychiatric care, ágúst 2003

27 th Nordic Psychiatric Congress. *Final Programme & Information*. Reykjavik Iceland 13-16 August 2003. 1-20